

Sygn. akt: I C 512/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący: SSO Juliusz Ciejek

Protokolant: sekr. sądowy Aleksandra Bogusz-Dobrowolska

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. R.**

przeciwko **Towarzystwu (...) S.A. w W.**

o zapłatę

- I. umarza postępowanie co do kwoty 9.313 zł 30 gr. (dziewięć tysięcy trzysta trzynaście złotych trzydzieści groszy),
- II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 72.425 zł 64 gr (siedemdziesiąt dwa tysiące czterysta dwadzieścia pięć złotych sześćdziesiąt cztery grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.899 zł 28 gr (dziesięć tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 512/16

UZASADNIENIE

Powód K. R. w dniu 17 sierpnia 2016 r. wniósł pozew przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W. pozew o zapłatę kwoty 81.739,94 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu zgłoszonego żądania wskazał, że w dniu (...)r. w godzinach wieczornych na skutek silnego wiatru doszło do uszkodzenia dachu na budynku położonym w O. przy ulicy (...). Na skutek wiatru została naruszona struktura poszycia dachowego, przez co straciło ono walor zabezpieczenia przed opadami deszczu i ochrony budynku, nastąpiło jego rozszczelnienie, a dachówki są luźne i nie nadają się do przełożenia. Zakres uszkodzeń spowodował, iż pełną funkcjonalność dachu można uzyskać jedynie przez wymianę całego poszycia dachu z zastosowaniem nowych dachówek. Pozwana wypłaciła odszkodowanie początkowo kwotę 7.115,83 zł netto. Po wykonaniu na zlecenie powoda prywatnej wyceny prac dekarskich wraz z kosztorysem, pozwana wypłaciła dodatkowo kwotę 5.786,36 zł netto. Powód złożył odwołanie od powyższej decyzji, jednak bezskutecznie (k. 3-6).

Pozwana, w odpowiedzi na pozew, wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

Pozwana co do zasady uznała swoją odpowiedzialności za skutki uszkodzenia pokrycia dachu i z tego tytułu wypłaciła powodowi łącznie kwotę 12.902,19 zł. Zaznaczyła, że łącząca strony umowa jest umową dobrowolną, a powód zaakceptował jej postanowienia, w tym również ogólne warunki ubezpieczenia, w szczególności postanowienia

dotyczące sposobu ustalenia wysokości odszkodowania. W ocenie pozwanej wycena prywatnego kosztorysu jest zawyżona. Tym samym zakwestionowała koszt przywrócenia budynku do stanu sprzed zdarzenia z dnia (...)r. opracowany na zlecenie powoda przez prywatnego eksperta na kwotę 94.641,13 zł. Ponadto wskazał, że mocowanie membrany dachowej, ołacenia połaci dachu, czy okrycie dachu dachówką na całej powierzchni, nie zostało przez powoda udowodnione (k. 67-69).

Na rozprawie w dniu 24 stycznia 2017 r. powód ograniczył powództwo do kwoty 72.425, 64 zł, cofając pozew w pozostałym zakresie ze zrzeczeniem się roszczenia (k. 177).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...) w O. przy ulicy (...) w O.. Budynek położony jest przy jednej z najbardziej uczęszczanych ulic w mieście, w pobliżu dworca kolejowego i autobusowego. Na tej samej ulicy znajduje się całodobowa poczta.

(bezsporne, znane z urzędu)

W dniu 10 lipca 2015 r. powód zawarł z pozwaną umowę dobrowolnego ubezpieczenia nr (...). Przedmiotem ubezpieczenia był budynek i lokale, w których powód prowadzi działalności gospodarczą. Okres ubezpieczenia obejmował od 18 lipca 2015 r. do 17 lipca 2016 r. Suma ubezpieczenia wynosiła 1.000.000 zł. Składka jednorazowa wynosiła 739 zł, którą powód zapłacił. Integralną częścią polisy były ogólne warunki ubezpieczenia.

(bezsporne, dowód: polisa ubezpieczenia budynków/lokali nr (...) k. 19)

Zakresem ubezpieczenia zostały objęte między innymi takie zdarzenia jak silny wiatr, grad, żywioły, zalanie i pęknięcia mrozowe. W ogólnych warunkach ubezpieczenia silny wiatr został zdefiniowany jako działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 10,8 m/s (39 km/h), potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Ubezpieczenie od żywiołów obejmował między innymi deszcz ulewny, określony jako opady deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 2, potwierdzony przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Stron zawarły umowę ubezpieczenia w wariantcie wartości odtworzeniowej.

Zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia wartością odtworzeniową jest wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego nieulepszzonego, przy czym dla budynków, lokali, elementów działek i nakładów inwestycyjnych wartość ta odpowiada kosztom odbudowy w tym samym miejscu obiektu tego samego rodzaju, konstrukcji, powierzchni i standardu, przy zastosowaniu takich samych lub zbliżonej jakości materiałów.

W zależności od sposobu ustalenia i zadeklarowania wartości przedmiotu ubezpieczenia, wysokość odszkodowania określa się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania. Przy ubezpieczeniu w wariantcie wartości odtworzeniowej (nowej) wysokość odszkodowania jest w pełnej wysokości.

(bezsporne, dowód: owu, w szczególności § 4 ust. 2 pkt 3 a, 4 b, § 2 ust. 28, § 18 ust. 1, oświadczenie pełnomocnika pozwanego złożone na rozprawie w dniu 24 stycznia 2017 r. k. 177v)

W budynku, usytuowany przy ulicy (...) mieści się specjalistyczna poradnia pulmonologiczna oraz gabinet weterynaryjny. Wejście do poradni znajduje się od strony ulicy (...). Budynek jest w części podpiwniczony, wybudowany w technologii tradycyjnej – murowanej. Dach jest wielospadowy. Poszycie dachu wykonane jest z dachówki ceramicznej typu „holenderka”. Dachówka jest niepowlekana, mająca powyżej 50 lat. W połaci dachowej wybudowane są okna dachowe wraz obróbkami podwójnie zespolone w ilości 4 sztuk i pojedyncze zespolone w ilości 5 sztuk. Połączenie dachowe zamknięte jest ścianami szczytowymi, pokryta obróbkami blacharskimi z blachy powlekanej.

(dowód: opinia biegłego z zakresu budownictwa K. S. k. 104-127, w szczególności k. 107, ustna uzupełniająca opinia biegłego K. S. k. 177-179, w szczególności k. 178).

W dniu (...) r. występował silny wiatr. W godzinach wieczornych tego dnia, na wskutek wiatru o sile huraganu doszło do uszkodzenia dachu budynku przy ulicy (...). W wyniku tego zdarzenia nastąpiło rozszczelnienie, poluzowanie poszczególnych rzędów dachówek wzdłuż i w szerz. Zniszczeniu w postaci złamań końcówek uległo od 30 do 35% dachówek. Cała struktura poszycia straciła swoje właściwości i parametry techniczne w stopniu uniemożliwiającym prawidłowe użytkowanie obiektu. Nastąpiło rozszczelnienie zarówno pierwszej warstwy dachówki, jak i folii pod dachówką (membrany). W wyniku nieszczelności w lokalach w budynku występują świeże zacieki na wewnętrznych ścianach spowodowane wodami opadowymi. Dach jest naruszony z obu stron. Deskowanie na dachu wymaga wymiany na szerokości 1 m na całej długości dachu. W jednym pomieszczeniu stwierdzono wykwit w postaci grzyba budowlanego i uszkodzenie powłoki pomalowanej farby. Rozszczelnienia i zalanie ścian spowodowała przerwana membrana. Uszkodzenia membrany widoczne są przy oknach połaciowych. Przy występowaniu średniej prędkości wiatru istnieje zagrożenie w postaci spadających dachówek na ciągi komunikacji publicznej dla pieszych oraz na wewnętrzny parking samochodowy. Dachówki są naruszone i nie mają ułożenia w formie zakładu. Uszkodzeniu uległa obróbka blacharska po lewej strony od frontu. Dach był remontowany na przestrzeni 25 lat.

W związku ze zdarzeniem z dnia 17 czerwca 2016 r. w budynku przy ulicy (...) w O. naprawy obejmują:

a) w poszyciu dachowym:

- rozebrania starego poszycia dachowego w postaci dachówki ceramicznej oraz jej utylizacja,
- rozebrania obróbek blacharskich wraz z utylizacją na ścianie szczytowej po lewej stronie budynku,
- rozebrania obróbek blacharskich przy oknach połaciowych pojedynczych oraz podwójnie zespolonych i ich utylizacja oraz ponowny ich montaż z nowego materiału,
- wykonanie na nowo poszycia dachowego z dachówki o podobnej kolorystyce i parametrach technicznych odpowiadającym Polskim Normom Technicznym,
- demontaż oraz ponowny montaż rynien, rur spustowych, pasa nadrynnowego pozostałych obróbek blacharskich,
- demontaż oraz ponowny montaż drabinek przeciwniegowych,
- wymiana membrany na całym dachu,
- wymiana desek na szerokości 1 m na całym budynku liczonego z okapem dachu.

b) wewnątrz budynku:

- oczyszczania, zagruntowanie i pomalowanie farbą powierzchni ścian wewnętrznych zalanych wodą opadową,
- zlikwidowanie pleśni budowlanej środkami chemicznymi.

Koszty tych napraw wynosi 85.327,83 zł z Vat.

(bezsporne co do rodzaju wiatru, dowód: protokół szkody k. 28-32, opinia biegłego z zakresu budownictwa K. S. k. 104-127, w szczególności k. 108-111, dokumentacja fotograficzna k. 112-115, ustna uzupełniająca opinia biegłego K. S. k. 177-179, w szczególności k. 178)

O zaistniałej szkodzie powód dowiedział się w dniu 20 czerwca 2016 r. po przyjściu do pracy, o czym poinformował pozwaną. W dniu 22 czerwca 2016 r. pozwana dokonała oględzin poszycia dachu budynku przy ulicy (...) w O.. Sporządziła kosztorys ofertowy na kwotę 7.155,83 zł. Decyzją z dnia 28 czerwca 2016 r. przyznała powodowi odszkodowanie w tej wysokości.

Od powyższej decyzji, powód pismem z dnia 11 lipca 2016 r. złożył odwołanie. Pozwana odwołanie w części uwzględniła i decyzją z dnia 18 lipca 2016 r. wypłaciła powodowi dodatkowo kwotę 5.786,36 zł.

W toku postępowania likwidacyjnego została sporządzona na zlecenie powoda, ekspertyza dotycząca oceny technicznej połączeń dachowych w budynku przy ulicy (...) w O.. Zgodnie z zapisami ekspertyzy, poszycie dachowe zostało naruszone i nastąpiło rozszczelnienie dachu. Dachówki są luźno ułożone, przez co powodują zagrożenie dla użytkowników. Uzupełnieniu i wymianie podlegają także obróbka blacharska wraz z rynnami i pasem nadrynnowym. Koszt prac naprawczych został określony na kwotę 94.641,13 zł z VAT.

(dowód: ekspertyza sporządzona na zlecenie powoda k. 34-46, dokumentacja fotograficzna k. 47-54).

Nie zgadzając się z kwotą dotychczas wypłaconą przez pozwaną, powód w dniu 4 sierpnia 2016 r. złożył odwołanie. Do dnia wytoczenia powództwa pozwana nie ustosunkowała się do treści odwołania.

(dowód: decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 28 czerwca 2016 r. k. 10-11, kosztorys ofertowy k. 12-15, odwołanie z dnia 11 lipca 2016 r. k. 20, 21, decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 18 lipca 2016 r. k. 22-23, kosztorys ofertowy k. 24-27, odwołanie powoda z dnia 4 sierpnia 2016 r.)

Powód kontynuuje ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w pozwanym Towarzystwie.

(dowód: polisa bezpieczny biznes nr (...) k. 16-18).

Na dzień 24 stycznia 2017 r. dach został wyremontowany.

(dowód: oświadczenie biegłego złożone na rozprawie w dniu 24 stycznia 2017 r.)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle tak ustalonego stanu faktycznego sprawy, powództwo zasługiwało na uwzględnienie w znacznej części.

Na rozprawie w dniu 24 stycznia 2017 r., reprezentujące powoda profesjonalny pełnomocnik częściowo cofnął pozew, ograniczając żądanie do kwoty 72.425,64 zł, wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w pozostałym zakresie. Nie była co do tego wymagana zgody strony przeciwnej. Z tej przyczyny Sąd umorzył postępowania co do kwoty 9.313 zł 30 gr na podstawie art. 355 § 1 w zw. z art. 203 § 1 i 4 k.p.c. W ocenie Sądu, cofnięcie żądania nie było sprzeczne z przepisami prawa ani zasadami współżycia społecznego, nie zmierzało także do obejścia prawa.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga, że przedmiotem sprawy było rozpoznanie roszczenia powoda o zapłatę sumy pieniężnej z tytułu wykonania zawartej umowy ubezpieczenia nieruchomości od skutków silnego wiatru i innych zdarzeń losowych. Bezspornym przy tym zostawały okoliczności związane z treścią i zakresem zawartej umowy, faktem wystąpienia silnego wiatru o sile huraganu i tym samym zaistnieniem szkody w majątku powoda, co jednoznacznie wynikało z treści zgromadzonej i niekwestionowanej w sprawie dokumentacji.

Spór w niniejszym procesie koncentrował się wokół wysokości i rozmiarów szkody, jaką strona powodowa poniosła w związku ze zdarzeniem losowym w postaci silnego wiatru ubezpieczonego budynku. W celu ustalenia zakresu szkody, sposobów jej naprawienia oraz kosztów niezbędnych do przywrócenia funkcji poszycia dachowego przedmiotowego budynku, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa.

Biegły w swojej opinii określił rozmiar i charakter szkód powstałych w wyniku zdarzenia z dnia (...)r. Opisał szczegółowo jakie elementy budynku przy ulicy (...) w O. uległy uszkodzeniu na skutek huraganowego wiatru. Nadto biegły dokonał opisu stanu przedmiotowego dachu. Określił także pochodzenie szkód w postaci zalania wewnętrznych ścian budynku, a także kosztów i sposobów naprawy. Wyjaśnił przyjętą przez niego metodologię sposobu naprawienia dachu. Biegły wskazał, że w swojej opinii opierał się na ustaleniach poczynionych w czasie oględzin miejsca z dnia 19 września 2016 r., w obecności stron, a także na informacjach zawartych w aktach sprawy.

W ocenie Sądu, opinia biegłego K. S., została sporządzona rzetelnie, zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczeniem zawodowym biegłego, a nadto zawierała należyte umotywowane wnioski. Opinia biegłego była spójna, pełna, szczegółowo udzielała odpowiedzi na pytania sformułowane przez Sąd.

W wyznaczonym terminie, strona pozwana wniosła zarzutu wobec opinii biegłego. Biegły odniósł się do stawianych zarzutów w opinii uzupełniającej, podczas ustanego wysłuchania na rozprawie w dniu 24 stycznia 2017 r. Biegły wyjaśnił szczegółowo konieczność naprawy całego poszycia dachowego. Opisał aktualny stan dachu, w tym nadal występujące przecieki wód opadowych.

Podnieść należy, że zarzuty zgłoszone przez pozwaną w żaden sposób nie podważyły fachowości opinii sporządzonej przez biegłego, zważywszy, że biegły szczegółowo odniósł się do zarzutów i należyte uzasadnił swoje stanowisko w tym zakresie. W tym stanie rzeczy, Sąd na podstawie tejże opinii dokonał ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd uznał za wiarygodne także dane wynikające z dokumentów zebranych w aktach sprawy, których wiarygodności i prawdziwości ich treści strony nie kwestionowały. Nadto nie ujawniły się inne okoliczności, które podważyłyby moc dowodową wynikającą z tych danych.

Powód K. R. w niniejszej sprawie domagał się od pozwanej, ostatecznie, kwoty 72.425,64 zł tytułem odszkodowania za szkodę w postaci uszkodzenia części budynku, poniesioną w wyniku silnego wiatru. Bezspornym w sprawie jest fakt, że budynek objęty dobrowolnym ubezpieczeniem jest własnością powoda oraz, że w dniu (...)r. w wyniku silnego wiatru o sile huraganu doszło do zniszczenia dachu oraz zalania wewnętrznych ścian w budynku. Nadto bezspornym w sprawie jest to, że strony łączyła umowa ubezpieczenia dobrowolnego, zawarta na okres od 18 lipca 2015 r. do 17 lipca 2017 r. oraz, że niniejsza polisa była zawarta w wariancie wartości odtworzeniowej, co zostało przyznane, przez pełnomocnika pozwanej (k. 177v).

Ustalono także, że powód zgłosił szkodę ubezpieczycielowi i na skutek przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłacono odszkodowanie w łącznej wysokości 12.902,19 zł netto. Pozwany nie kwestionował faktu wystąpienia silnego wiatru, nie kwestionował także rodzaju uszkodzeń powstałych w wyniku zdarzenia z dnia 17 czerwca 2016 r. Pozwany kwestionował wysokość kosztów obejmujących naprawę dachu i ścian wewnątrz budynku, a mianowicie konieczność wymiany całego poszycia dachowego, wymiany na całość powierzchni folii dachowej oraz deskowania i ołacenia dachu.

Zgodnie z treścią art. 805 § 1 i 2 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Celem ubezpieczenia jest zatem zapewnienie ubezpieczającemu ochrony ubezpieczeniowej, a jej realizacja sprowadza się do wypłaty przez ubezpieczyciela oznaczonego w umowie świadczenia.

Konieczną przesłanką powstania odpowiedzialności z umowy ubezpieczenia jest zajście przewidzianego w umowie wypadku ubezpieczeniowego. Wypadek ubezpieczeniowy może powstać niezależnie od woli ubezpieczającego, bądź też stanowić przejaw zamierzonego działania. Obowiązek świadczenia ubezpieczyciela powstaje, gdy wypadek ubezpieczeniowy zaistniał wbrew lub niezależnie woli ubezpieczającego.

Dla oceny praw i obowiązków stron w ramach stosunku ubezpieczenia podstawowe znaczenia ma łącząca strony umowa, a nadto ogólne warunki ubezpieczenia. Ogólne warunki ubezpieczenia, po doręczeniu ich tekstu powodowi, stały się bowiem integralną częścią zawartej przez strony umowy ubezpieczenia.

Możliwość regulowania zobowiązania ogólnymi warunkami umowy wprowadzają bowiem także przepisy art. 384 § 1 k.c., zgodnie z którymi ustalony przez jedną ze stron wzorzec umowy, w szczególności ogólne warunki umów, wzór umowy, regulamin, wiąże drugą stronę, jeżeli został jej doręczony przed zawarciem umowy.

Wobec niekwestionowanego faktu wystąpienia zdarzenie wywołującego szkodę w majątku powoda, które to jednocześnie aktywowało odpowiedzialność pozwanej, ustalenia wymagały wysokość uszczerbku w majątku powoda i jego rozmiary.

W ocenie biegłego w wyniku wiatru o sile huraganu, doszło do uszkodzenia poszycia dachowego z dachówki ceramicznej w stopni uniemożliwiającym prawidłowe użytkowanie obiektu, w sposób zgodny z prawem budowlanym. Uszkodzeniu uległo ponad 1/3 dachówek w postaci oblamań. Dach jest nieuszczelny i stracił swoje właściwości i parametry. Przeciekający dach jest wynikiem rozszczelnienia folii (membrany) pod dachówką i naruszenie dachówek, które nie mają ułożenia w formie zakładu. Prawidłowo ułożona folia winna być ułożona w taki sposób, aby wody opadowe spływały bezpośrednio do rynny. W niniejszej sprawie nieuszczelność folii wyniku ze zdarzenia z dnia 17 czerwca 2016 r. Nieuszczelność folii spowodowała, że opady atmosferyczne przedostają się do środka budynku. W przedmiotowym budynku ułożona jest dachówka mająca około 50 lat. Wypalana w tzw. starych formach. Jest to rodzaj dachówek nieregularnych. Z uwagi na małą ich dostępność, są jednocześnie niepowtarzalne i trudne do zdobycia obecnie na rynku. Dawniej próbowano takie dachówki dopasowywać, nie mając pewności, czy uda się je zestawić do całego poszycia. Obecny sposób produkowania dachówki stwarza możliwości jej wymiany nawet po kilkudziesięciu latach. Z uwagi na „unikatowy” format starych dachówek, próby poszukiwania mają trwać nawet kilka lat. Folia (membrana) była uszkodzona przy kilku oknach. Wymaga wymiany na całym dachu. Przy czym nie można użyć starych lat i kontrłat, ponieważ mogą być naruszone przez gwoździe i powodować nieuszczelność. Naprawa wymaga zatem usunięcia „starej” dachówki, ułożenie na nowo membrany dachowej, celem zapewnienia szczelność budynku. Przy naprawie poszycia dachowego niezbędna jest również wymiana deskowania na szerokości 1 m całości budynku liczonego z okapem dachu. W tych miejscach doszło do zalewania lokali budynku i występowania procesu związanego z grzybnią. Występujące w budynku zacieki są wynikiem nieuszczelności dachu. Oglądane w trakcie oględzin zacieki nie potwierdziły by wcześniej doszło do zalania, a występujący „grzyb” na ścianie, jest wykwitem „świeżym”, który powstał po wicherze. Występujące zacieki spowodowały uszkodzenia powłoki pomalowanej farby. Uszkodzeniu uległa obróbka blacharska na zwieńczeniu ściany szczytowej po lewej strony od frontu, w szczególności przy kominach jak i przy oknach połaciowych. Wymaga wymiany w całości. Nie jest możliwe wykorzystania dotychczasowej obróbki w miejscach nieuszkodzonych, gdyż nie daje pewności nieuszczelności.

Stan dach na chwilę sporządzania opinii przez biegłego, zagrażał życiu i bezpieczeństwu ludzi, poprzez przedostawania się opadów atmosferycznych do wnętrza budynku, czego skutkiem są zacieki na wewnętrznych płaszczyznach ścian. Istnieje także niebezpieczeństwo w postaci spadających dachówek na teren przylegający bezpośrednio do budynku, a mianowicie ciągi komunikacji pieszej oraz wewnętrzny parking samochodowy. Ryzyko niebezpieczeństwa jest szczególnie duże przy średniej prędkości wiatru lub opadów atmosferycznych.

Z uwagi na stwierdzoną nieuszczelność w zakresie poszycia dachowego (dachówki, membrany dachowej i deskowania), w szczególności w dolnej części przy okapie, zasadna jest wymiana całości ołacenie z lat drewnianych na nowe. Nieuszczelność poszycia dachowego wymaga również ułożenie nowej membrany dachowej. Widoczne przecieki wód opadowych do wnętrza budynku spowodowały powstaniem wykwitów. Przeciekanie dachu jest wynikiem przerwania membrany i dostawania się opadów atmosferycznych do środka budynku. Przyjęty rozmiar ułożenia nowego deskowania do 1 m szerokości liczony od okapu dachu na całej długości, wynika z faktu, że właśnie w tych miejscach doszło do zalania i występowania procesu związanego z grzybnią. Powstałe zacieki powstały po wicherze. Podczas oględzin przedmiotowego budynku nie stwierdzono występowania „starych” zacieków. Po wyschnięciu, zacieki spowodowały uszkodzenia powłoki pomalowanej farby. Przy naprawach niezbędne będzie również demontaż, a następnie montaż rynien, rur spustowych, pasa nadrynnowego i pozostałej obróbki blacharskiej, a także demontaż i ponowny montaż drabinek przeciwśniegowych. W przypadku zalanych wodami opadowymi wewnętrznych ścian budynku niezbędne będzie oczyszczenie, zagruntowanie oraz pomalowanie farbą powierzchni oraz zlikwidowanie pleśni budowlanej środkami chemicznymi w miejscu ich występowania.

Przechodząc do kwestii sposobu ustalenia wysokości szkody, jaką powód doznał na skutek silnego wiatru, w pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z treścią § 18 ust. 1 pkt 1, wysokość odszkodowania określa się na podstawie cen

z dnia ustalenia odszkodowania, w przypadku budynku, lokali i elementów działek – według kosztów odbudowy w tym samym miejscu budynku, lokalu i elementów działki tego samego rodzaju, konstrukcji, powierzchni i standardu, przy zastosowaniu takich samych lub zbliżonych materiałów. Przy czym bezspornym jest w sprawie fakt, łącząca strony polisa była zawarta w wariantcie wartości odtworzeniowej. Zgodnie z definicją wartości odtworzeniowej zawartej w ogólnych warunkach ubezpieczenia (§ 2 ust. 28 owu), jest to wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego nieulepszzonego, ustalona w oparciu o kosztorys opracowany zgodnie z zasadami kalkulacji kosztów naprawy, stosowanymi w budownictwie – przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów (§ 18 ust. 6 owu).

W niniejszej sprawie w sposób jednoznaczny, biegły stwierdził, że w wyniku silnego wiatru występującego na terenie w O. doszło do uszkodzenia budynku położonego przy ulicy (...). W rezultacie biegły uznał, że konieczna jest wymiana całego poszycia dachowego. Z uwagi na sposób wypalania dachówki oraz jej niepowtarzalności, niezbędna jest jej wymiana na całej powierzchni. Dach pełni określoną funkcję, ma zapewnić szczelności budynkowi. Zastosowanie różnych rodzajów dachówek nie zapewni szczelności. Podkreślenia wymaga, że budowa dachu jest zawsze systemowa. Przedmiotowy dach ma także wieńczące dachówki. W celu zapewnienia właściwych parametrów użyte dachówki i gąsiorzy winny być tego samego rodzaju i tego samego producenta. Nie jest również możliwym ewentualne wykorzystanie membrany, gdyż może nosić cechy uszkodzeń i tym samym powodować przeciekanie wód opadowych do środka budynku, powodując jednocześnie dodatkowe szkody. Przy naprawie dachu konieczna jest wymiana deskowania w miejscach, gdzie doszło do zalania i wystąpienia procesu związanego z występowaniem wykwitów budowlanych. Jednocześnie biegły wskazał na inny sposób naprawy poprzez zastosowanie metody chemicznej, czy przy użyciu nawiewu. Przy czym są to metody droższe, tym samym zwiększałyby koszty naprawy między innymi o konieczność wykonania ekspertyzy mykologicznej.

Powód przedłożył pozwanej kosztorys opracowany dla oceny szkód wywołanych żywiołem w postaci silnego wiatru. Wynika z niego, że koszty naprawy poszycia dachowego wynosi 94.641,13 zł z VAT. Kosztorysem sporządzonym na zlecenie powoda, dysponowała pozwana. Zgodnie z § 18 ust. 7, pozwana ma uprawnienie do weryfikacji przedłożonych kosztorysów, wykazów lub rachunków, co do zasad, zakresu robót i wysokości kosztów na podstawie publikacji cenowych o zasięgu ogólnopolskim, do szacowania kosztów robót budowlano-remontowych według średnich cen stosowanych w robotach budowlanych na danym terenie. W przypadku, gdy uzna, że wysokości kosztów przedstawionych przez ubezpieczonego jest zawyżona może ograniczyć wypłatę odszkodowania do kosztów wynikających z kosztorysu opracowanego przez ubezpieczającego. Dla potrzeb niniejszej sprawy, biegły sądowy wyliczył wartość powstałych szkód na kwotę 85.327,83 zł z VAT. Różnica pomiędzy tymi wartościami wynosi około 10%. Ta znikoma rozbieżność nie pozwala na zastosowanie sankcji, pozwalającej na obniżenie wysokości ustalonego świadczenia (§ 18 ust. 7 i 8 o.w.u.). Należy podkreślić, że kosztorys pozwanej jest rażąco zaniżony w porównaniu z opinią wydaną przez biegłego sądowego. Istniejące różnice pomiędzy ekspertyzą sporządzoną na zlecenie powoda i opinią biegłego sądowego, wynikają z przyjętej metodologii kosztorysowania. W tej sytuacji zastosowanie tak daleko idącej sankcji, którą przewidują o.w.u., byłyby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i w związku z tym, nie mogą podlegać ochronie prawnej. Podkreślenia wymaga, że pomimo złożenia zarzutów do opinii biegłego, pozwana nie zakwestionowała skutecznie, ani zakresu robót, ani wysokość szkody. Wręcz przeciwnie, wysłuchany na rozprawie w dniu 27 stycznia 2017 r. biegły, K. S., szczegółowo wyjaśnił konieczność wymiany całego pokrycia dachowego, w tym folii (membrany), dachówek, ołączenia z łąt drewnianych i deskowania na szerokości 1 m. Przyjęty przez biegłego sposób naprawy wynika z technologii i wykonania prac dekarских.

Umowny obowiązek ubezpieczającego polega na zapłacie określonej w umowie sumy pieniężnej z tytułu naprawienia powstałej w majątku ubezpieczonego szkody. Granice odpowiedzialności ubezpieczyciela określone są przez treść zawartej umowy oraz ogólne warunki ubezpieczenia. Powód w sprawie dochodzi wykonania umowy ubezpieczenia i w tym celu zaoferował sądowi dowód z opinii biegłego sądowego, który ocenił rozmiar strat, technologię napraw i konieczność przeprowadzenia prac i nakładów umożliwiających przywrócenie funkcji dachu.

Sąd podzielił w całości wnioski zawarte w opinii i na nich oparł swoje ustalenia.

Nie zachodziły podstawy do dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego biegłego. Sąd może bowiem dopuścić dowód z opinii innego biegłego wyłącznie wtedy, gdy opinia uprzednio sporządzona jest nieprzydatna dla celów postępowania, tzn. nie odpowiada na pytania zadane biegłemu, lub też wtedy, gdy jest wewnętrznie niespójna lub sprzeczna i to na tyle, że defekty te nie mogą zostać usunięte w drodze przeprowadzenia dowodu z opinii uzupełniającej. Opinia i kosztorys złożone przez biegłego K. S. nie odznaczały się wskazanymi cechami, które dyskwalifikowałyby je jako środek dowodowy, były jedynie niekorzystne dla pozwanej. Nie daje to jednak podstawy ku temu, aby dopuszczać dowód z opinii kolejnego biegłego, w sytuacji, gdy opinia złożona do akt sprawy była rzetelna oraz poprawna pod względem merytorycznym. O ewentualnym dopuszczeniu dowodu z opinii innego biegłego tej samej specjalności nie może decydować wyłącznie wniosek strony, lecz zawarte w tym wniosku konkretne uwagi i argumenty podważające miarodajność dotychczasowej opinii lub co najmniej poddające w wątpliwość miarodajność wskazanego dowodu. W przeciwnym wypadku wniosek taki musi zostać oceniony wyłącznie jako zmierzający do wywołania nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu. Potrzeba powołania innego biegłego powinna bowiem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (wyroki SN z dnia 05.11.1974 r., I CR 562/74, z dnia 30.05.2007 r., IV CSK 41/07, wyrok SA w Katowicach z dnia 07.03.2008 r., I ACa 910/07). Pozwana nie przedstawił jednak argumentów dyskwalifikujących przydatność opinii dla potrzeb rozstrzygnięcia, ograniczając się do wskazania, że okolicznością, dla której składa taki wniosek jest fakt nieuwzględnienia jej wniosku o wyłącznie biegłego K. S. oraz jego stanowisko w sprawie ilości dachówek do wymiany.

Merytoryczna istota całości opinii wykluczała uwzględnienie argumentów pozwanej. Trzeba też podnieść, że jakkolwiek opinia biegłego jest oparta na wiadomościach specjalnych, to podlega ona ocenie sądu w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał, a zatem, na tle tego materiału, konieczne jest stwierdzenie, czy ustosunkowała się ona do wynikających z innych dowodów faktów mogących stanowić podstawę ocen w opinii zawartych oraz, czy opierając się na tym materiale w sposób logiczny i jasny przedstawia tok rozumowania prowadzący do sformułowanych w niej wniosków; dopiero, jeżeli opinia biegłego wymogów tych nie spełnia, wniosek strony o powołanie innych biegłych należy uznać za zasadny (wyrok SN z dnia 24.05.2005 r., V CK 659/04). Biegły na rozprawie wyjaśnił potrzebę wymiany wszystkich dachówek i całego poszycia dachowego. Dotychczasowa dachówka jest dachówką starą, wypalaną w starych formach, i która jest pewnego rodzaju „unikatowa” z uwagi na jej niewielką dostępność. Zaś budowa dachu wymaga jednolitości w celu zapewnienia szczelności budynkowi przed opadami atmosferycznymi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanej, jako że okoliczności, na które został zgłoszony zostały już dostatecznie wyjaśnione.

Na podstawie art. 281 k.p.c. w zw. z art. 48 i 49 k.p.c., strona może żądać wyłączenia biegłego z przyczyn, z jakich można żądać wyłączenia sędziego. Gdy strona zgłasza wniosek o wyłączenie biegłego po rozpoczęciu przez niego czynności, obowiązana jest uprawdopodobnić, że przyczyna wyłączenia powstała później lub, że przedtem nie była jej znana. Pełnomocnik pozwanego złożył wniosek o wyłączenie biegłego już po wydaniu przez niego opinii i po złożeniu co do niej zastrzeżeń.

Osoba biegłego obu stronom była znana. Już w trakcie dokonania oględzin pozwana mogła zgłosić wniosek o wyłączenie biegłego. Nie uczyniła tego również po otrzymaniu opinii. Fakt, że biegły pozostawał w sporze sądowym z ubezpieczycielem, nie stanowi bezwzględnej przesłanki jego wyłączenia, a podniesione zarzuty na etapie rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku prowadziłyby do niezasadnego przedłużenia postępowania. Pozwana nie wykazała, aby opinia z jakich względów miała wady merytoryczne, o czym mowa szerzej w akapicie powyżej. Z tego względu, wniosek o wyłączenie biegłego, na obecnym etapie postępowania został oddalony, jako bezzasadny.

Sąd uwzględniając żądanie powoda wziął pod uwagę treść § 28 ust. 9 o.w.u., zgodnie z którym przy ustaleniu wysokości szkody nie uwzględnia się podatku od towarów i usług (VAT), który podlega odliczeniu. Możliwość wystąpienia do zakładu ubezpieczeń z roszczeniem o wypłatę odszkodowania wraz z podatkiem VAT lub o zwrot niewypłaconej kwoty podatku VAT (niezależnie od tego czy odszkodowanie było, bądź też będzie wypłacone na podstawie faktury, czy też na podstawie kosztorysu), uzależnione jest od tego, czy poszkodowany jest zarejestrowanym podatnikiem podatku VAT

oraz czy ma prawo do dokonania obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabywaniu rzeczy bądź usługi.

Powód w pozwie wskazał, że nie jest płatnikiem podatku od towarów i usług. Pozwana zarówno w odpowiedzi na pozew, ani w toku postępowania, nie wypowiedziała się co do tych twierdzeń. W ocenie Sądu uznać należy, że okoliczność ta została przyznana.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 43 ust. 13 ustawy o podatku od towarów i usług, zwalnia się od podatku między innymi usługi w zakresie opieki medycznej, służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia, oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, wykonywane w ramach działalności leczniczej przez podmioty lecznicze. Zgodnie z ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, NZOZ stały się przedsiębiorstwami podmiotów leczniczych. Mając na uwadze powyższe, zasadne było przyznanie odszkodowania z uwzględnieniem podatku VAT.

W rezultacie, zdaniem Sądu w realiach niniejszej sprawy z uwagi na brak możliwości wykorzystania nieuszkodzonej dachówki w procesie naprawy dachu, a także na jej nietypowość oraz na fakt, że naprawa dachu wymaga pełnej korelacji pomiędzy dachówką, a gąsiorami w celu zapewnienia szczelności dachu, Sąd uznał, że tylko w taki sposób możliwe będzie przywrócenie pełnej funkcjonalności dachu. Zgodnie z oszacowaniem dokonany przez biegłego K. S., wartość kosztów przywrócenie mienia (dachu i zalanych ścian) do stanu nowego nieulepszono, należało określić na kwotę 85.327,83 zł. W związku z tym, że pozwana wypłaciła powodowi kwotę 12.902,19 zł, zasadnym było zasądzenie różnicy to jest kwoty 72.425 zł 64 gr, o czym Sąd orzekł na podstawie art. 805 § 1 i 2 ust.1 k.c. i art. 481 § 1 k.c. i art. 817 § 1 k.c.

Orzekając o roszczeniu odsetkowym od kwoty zasądzzonego odszkodowania, Sąd miał na względzie treść art. 817 § 1 k.c. oraz § 19 ust. 6 o.w.u., w myśl którego ubezpieczyciel obowiązany jest wypłacić świadczenie w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienie o szkodzie. Powód zgłosił szkodę pozwanemu w dniu 20 czerwca 2016 r., przy czym już w dniu 22 czerwca 2016 r. przedstawiciel pozwanego sporządził protokół szkody. Pozwana decyzją z dnia 28 czerwca 2016 r. oraz z dnia 18 lipca 2016 r. wypłaciła powodowi łącznie kwotę 12.902,19 zł. Oznacza to, że dokonała całościowego rozpoznania żądań powoda. Dlatego też istniały podstawy do przyjęcia, że pozwana pozostaje w opóźnieniu w zapłacie odszkodowania na rzecz powoda od dnia 19 lipca 2016 r. W związku z tym, że powód żądał odsetek od dnia wniesienia pozwu tj. od 17 sierpnia 2016 r., a zakaz orzekania ponad żądanie ma charakter bezwzględny, Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (481 § 1 k.c. art. 321 k.p.c.).

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozdzielenia stosownie do wyniku sprawy.

Powód domagał się zasądzenie odszkodowania w wysokości 81.738,94 zł. Ostatecznie utrzymał się z żądaniem w wysokości 72.2.425,64 zł. Oznacza to, że wygrał niniejszy proces w 88,60%, zaś pozwana w 11,40%.

Powód poniósł następujące koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony w wysokości: 4.087 zł tytułem opłaty od pozwu, 7.200 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictw, 1.926,26 zł wpłaconej i wykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego. Łącznie 13.230,26 zł.

Pozwana zaś poniosła koszty procesu w postaci kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Łącznie 7.217 zł.

Pozwana winna zatem zwrócić powodowi kwotę 11.722,01 zł (13.230,26 zł x 88,60%), zaś powód winien zwrócić pozwanej kwotę 822,73 zł (7.217 zł x 11,40%).

Po dokonaniu stosunkowego rozdzielenia pozwana tytułem zwrotu kosztów procesu obowiązana jest zwrócić powodowi kwotę 10.899,28 zł, o czym Sąd orzekł jak w pkt. III wyroku.